
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ		

Назив предмета	СИСТЕМИ ПЛАНИРАЊА У БиХ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	Обавезни предмет	VIII	2+1	
Наставници	Доц. др Неда Живак			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
УВОД У ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ОСНОВЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА	

Циљеви изучавања предмета:

Основни циљ предмета је да се студенти упознају са кључним елементима који одређују системе просторног планирања у Босни и Херцеговини (Република Српска и БиХ Федерација) – нормативни аспект, институције, најважнији плански и развојни документи, као и историјат планирања, економско-социјални амбијент у коме се данас позиционира просторно планирање у БиХ, однос према другим регулативним политикама и механизмима управљања простором, те трендовима развоја система у наредном периоду.

Исходи учења (стечена знања):

Задатак је да студенти овладају основним знањима о модерном концепту, приоритетима и проблемима са којима се просторно планирање у БиХ сусреће данас и у блиској будућности.

Садржај предмета:

Теоријска настава:

- Системски приступ у просторном планирању. Појам и дефиниција система планирања
- Основни типови система планирања, школа и традиција, односно «породица» планирања: Романски, Англо-саксонски, Скандинавски, Германски, Источно-европски.
- Елементи система планирања: нормативни – Закони, Конвенције, Споразуми.
- Институционални оквир – Министарства, Агенције, Урбанистички заводи, Јавна предузећа, Невладине организације, Професионална удружења.
- Школовање и усавршавање кадрова (стручни испити, лиценце).
- Амбијент у коме се одвија планирање – социјални, економски, политички, еколошки.
- Настанак система просторног планирања у БиХ и Југославији
- Први Закони 1960-тих, Реформе 1972-74, Трећа генерација Закона 1980-тих година.
- Криза планирања 1990-тих година у БиХ.
- Дерегулација током 1990-тих година. Кључне институције планирања.
- Главни планови: на националном нивоу – Просторни план СР БиХ, на нивоу региона/посебних подручја – Просторни план Горње Дрине, Просторни план за ЗОИ 1984. године – општински просторни планови.
- Основне карактеристике система планирања унутар социјалистичког самоуправног друштвеног система – однос просторних и планова друштвено-економског развоја, алокациони концепт у држави благостања, социјализам као планско друштво,
- Територијална организација СР БиХ
- Кључни развојни проблеми и специфичности: радници-сељаци, трансформација села, урбоцентризам и дисконтинуитет у простору, инфраструктура, итд.
- Транзиција и реформа система планирања од Дејтона до данас у Републици Српској и Федерацији БиХ.
- Измене у законодавној области и увођење нових принципа и врста просторних и урбанистичких планова.
- Измене у законодавној области
- Увођење нових принципа и врста просторних и урбанистичких планова.
- Увођење елемената тржишта у просторно планирање и однос према дихотомији тржиште-план.
- Редифиниција циљева просторног развоја и тежња ка упрошћавању планског процеса
- Нова географија и структура стручних институција надлежних за послове просторног планирања (јавне и приватне), надлежности Министарства.
- Прекогранична сарадња, упоређење са системима планирања у Региону.
- Основни потенцијали и ограничења система просторног планирања у БиХ
- Последице рата и поделе земље, концентracија vs. Децентрализација.
- Нова територијална организација и њене последице.
- Величине територијалних јединица
- Начин финансирања планирања
- Начин финансирања уређења простора

- Институционални проблеми, политизација и маргинализација планирања
- Сценарио укључења БиХ у Европску Унију и алтернативни сценарио – самостални развој система планирања у Српској и Федерацији.

Практична настава: Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад,

Методe наставe и савладавањe градива:

предавања, вјежбе и семинар

Литература:

Обавезна литература:

1. Анте Мариновић Узелац (2001): Просторно планирање. Школска књига, Загреб.

Додатна литература:

1. Перспективе просторног развоја Европе – Превод, Географски факултет, Београд, 2004.
2. Поред основне литературе за предмет Основе Просторног планирања користи се Збирка прописа релевантних за област просторног планирања (БИХ, РЕПУБЛИКА СРПСКА, ФЕДЕРАЦИЈА БИХ)

Облици провјере знања и оцјењивања:

- активност у току наставе
- практична настава
- колоквијум-и
- семинар-и
- завршни испит

Похађање наставе и ангажованост	Колоквијуми	Тестови	Семинарски	Завршни испит
5	20	5	10	60

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Неда Живак